

בתוך מקור זה בבית המתיים העירוני בתל-אביב מאנחות גופות

של נפטרים - כתב „העולם הזה” כימעט הצליח לקבל אחת מהן הביתה

טהרה בסדינים משלו. מי שרוצה לקחת גופה, חייב לתת שני סדינים בתמורה. אחרת לא מקבלים גופה. אמרנו לאיש כי לא הבאנו סדינים. הוא החזיר את הגופה למקרה והציע כי ניסע להביא סדינים ואז נוכל לקבל את הגופה. „מובן שלא חורגו. כי בסופו של דבר לא היינו זקוקים לגופה. ביקשנו רק לוודא באיזו מידה ניתן להוציא גופות מבית המתיים העירוני של תל-אביב.”

ל וות „העולם הזה” שיצא לבדוק את הנעשה בבית המתיים לא ניסה לבנות את המתים או לחמוד לו לצון עם אנשי החברא-קדישא. הניסיון להוצאת הגופה נעשה בעקבות מידע על ההפקרות השוררת בין המתים בבית המתיים. ש- ממדיה אינם נופלים ממימדי השערוריות בין החיים.

מדי כמה חודשים נעלמת גופה מבית המתיים העירוני בתל-אביב. גם החברא-קדישא העירונית וגם עיריית תל-אביב, האחראית להפעלת בית המתיים, עושים ה- כל כדי להשתיק את שערוריית הגופות החסרות. אולם לפני מספר חודשים הגיעה השערוריה למדרגה כון שמישרד-הבריאות החליט להקים ועדה לחקירה רשמית שתח- קור את המתרחש בבית המתיים. חקירת

גופות נעלמות, טעויות בזיהוי והפקרות!

הוועדה העלתה מימצאים כה מוזעזעים עד שכל מסקנותיה, מהלכי חקירותיה ועצם קיומה של הוועדה נשמרים בסוד כמוס. דוד יוסן, חבר מועצת עיריית תל-אביב האחראי לנושא וגם אהרון בקר, איש החברא-קדישא של תל-אביב, סרבו להשיב לפניות כתב העולם הזה בנושא. שניהם התעלמו מהשאלות על חקמת הוועדה ולא רצו להתייחס אליהן.

כתוצאה מכך יצא צוות העולם הזה לבדוק מה מתרחש באמת בבית המתיים העירוני. המימצאים תאמו בדיוק את מה שנאמר בעדויות בסני ועדת החקירה ש- הוקמה על-ידי משרד-הבריאות בסוף שנת 1974. אחרי שגופה נעלמה בבית המתיים ולא נמצאה עד עצם היום הזה. בשל סירוב הגורמים הנוגעים בדבר להתייחס לנושא, יש צורך להסתפק בקטעים מתוך פרוטוקול הוועדה. קטעים אלה מדברים בעד עצמם, ללא השלמות ותוספות כלשהן.

בפני הוועדה מעיד האחראי ל- בית המתיים מטעם החברא-קדישא.

עד: יש רחבה ומשאירים שם גופות ולא אומרים אף מילה. לפעמים אני לא מבחין בגופה, כי אני יושב בפנים.

ד"ר ברקאי: האם יכול לקרות שאתה יוצא במקרה ואז רואה גופה מונחת?

עד: כן, זה קרה. מי שהיה בחלוניה יכול לתאר את זה.

פרופסור ברונר: קורה שאמבולנס

א תה רוצה להפחיד את שונאיך, או להבהיל קצת את שכניך — קח גוויה והנח אותה בפתח ביתם. אפילו אם אין בדעתך לעשות זאת — אתה יכול לקחת סתם גופה הביתה. בעלי הומור מאקאברי ימצאו לה ודאי אלף שימושים. אבל מאיפה לוקחים גופה? — מתבקשת השאלה מאליה.

אין דבר יותר פשוט מזה. הולכים ל- בית המתיים העירוני בתל-אביב, פונים שם לשמש התורן מטעם החברא-קדישא, ו- מבקשים ממנו את אחת הגופות שבמק- ררים. כל הסיכויים הם שהוא לא יסרב. זה מה שקרה השבוע לצוות העולם הזה, שפנה אל בית המתיים שבבית החולים א-י- כילוב, כדי להשיג גופת-מת.

מספר כתב העולם הזה: „הצלם (שנשא עמו ציוד-צילום למכביר) ואני, הגענו אל בית המתיים שברחוב דפנה בשעה 11 בבוקר. הרחבה הייתה ריקה. כמה נשים אבלות ישבו על הספסלים והמתינו בזכות. ברחבה שלפני בית המתיים יש שתי כני- סות. האחת מובילה להדריי-המתים וה- שניה לשירותים.

„נכנסנו אל בית המתיים. מיד בפרוודור הבחננו בכמה אלונקות על גבי עגלות ועליהן גופות מתים מכוסות בבדים שחר

הברדק נמשך גם אחרי המוות!

רים. משמאלם היה שער ברזל שמאחוריו ניצב שולחן משרדי פשוט ועליו פנקס בו נרשמים הנכנסים והיוצאים. מצד ימין נמצא מישטח בטון משופע המוביל לחורי המקררים בהם שומרים את הגופות. „עמדנו בכניסה והצלם צילם את עובדי בית המתיים שישבו בנעימות ושוחחו בי- גנייני חולין בין הגופות. למרות הבהקי הבוק המצלמה לא שם איש את ליבו אלינו. ירדנו במורד הבטון אל חדרי ה- מקררים. רק כשהגענו למטה החל אחד העובדים לדלוק בעקבותינו. כשעצר אותנו שאל למבוקשנו. אמרתי לו כי באנו מביי- לינסון ואנו מחפשים את גופת גולדמן (שם השמצאנו בו במקום) כדי לצלמה ולקחת אותה עמנו. הוא ביקש אותנו לבוא לשולחן הרישום כדי לבדוק ולברר היכן בדיוק מונחת גופתו של גולדמן.

„יחד עם איש החברא-קדישא דיפדפנו בדפי היומן. לא היה שם שום גולדמן. האיש שאל אותנו מתי נלקח הגולדמן הזה מביי-לינסון. השבנו לו כי הדבר היה לפני שלושה ימים. לבירור הצטרף גם האחראי התורן לבית המתיים, ששמו בי- מקרה היה גם כן גולדמן. הוא העלה מיד את הרעיון כי בביי-לינסון בטח התבלבלו והציע כי נרד עמו לחדרי המקררים כדי לגלות ולמצוא את גולדמן שם.

„בדרך לחדר הקירור הסביר לנו גולדמן החי כי זאת לא הפעם הראשונה ששולחים אליו אנשים מביי-לינסון לחפש גופות ש- מאבדים שם. מאבדים? עשיתי את עצמי

קת גופה הביתה!

מביא גופה, משאיר ונוסע לדרוכו?
עד: כן, יש מקרים שהנהג (של ה- אמבולנס) אומר: „תגיד שאנחנו לוקחים את זה”, משאיר את הגופה ואנחנו לא צריכים לעשות כלום.
ד"ר ברקאי: מה קורה? מה אתה עושה עם הגופה?
עד: אני משאיר את הגופה.
ד"ר ברקאי: כשמצאת גופה, תש- (המשד בעמוד 24)

של גולדנברג. האחראי על חדר המקררים שאל אותנו אם הבאנו איתנו סדינים. מה פתאום סדינים? שאלתי רק ברגע זה התחיל האיש לחשוד שמשוה אינו כשורה עמנו. הוא הוביל אותנו למשרד והצביע על שלט גדול שהתנוסס שם: „אין להוציא גופות בלי מסירת שני סדינים.”
„לא הבנו מדוע אפשר לקבל גופה רק תמורת שני סדינים. האיש הסביר לנו אז כי בית המתיים עוסף כל גופה אחרי ה-

„הגענו לחדר המקררים. האיש פתח דלת אחר דלת במקררים, ניסה לקרוא את התוויות שהיו מחוברות לגופות. אין גולדמן? הכריז לבסוף, אבל יש אחד — גולדנברג.”
„העליתי את הרעיון שבביי-לינסון בטח התבלבלו בשם ואמרנו לנו גולדמן במקום גולדנברג. האיש הסכים עמנו מיד שזה יכול לקרות. יש הרבה מקרים כאלה.” אמר. ביקשנו ממנו לתת לנו את גופתו

כמי שלא שמע טוב. האיש התקרב אלי ולחש באוזני כי אולי לא בדיוק מאבדים אבל בטח לוקחים לניתוחי-מתים. על כל פנים, אמר, כל טעם מביאים אליו מבית- חולים ביי-לינסון גופות הנלקחות משם בידי קרובי-משפחה החוששים מניתוח ש- לאחר המוות בגופות יקיריהם. כאן, בבית- המתיים העירוני של תל-אביב, שולחים אותם לקבורה כדת משה וישראל מבלי לאפשר לרופאים להתעלל בגוויות.